

هو العليم

دستورات آیت الحق

مرحوم سید علی قاضی رضوان الله علیه

در ماه‌های رجب، شعبان و رمضان

برگرفته از آثار:

حضرت علامه آیت الله حاج سید محمد حسین

حسینی طهرانی

رضوان الله علیه

بسم الله الرحمن الرحيم

مرحوم آیت الله حاج سید علی قاضی در وصیتی
که به شاگردان خود در سه ماه رجب و شعبان و
رمضان دارد می فرماید:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَى
الرَّسُولِ الْمُبِينِ وَ وَزِيرِهِ الْوَصِيِّ الْأَمِينِ وَ أبنَائِهَا الْخُلَفَاءِ
الرَّاشِدِينَ وَ الذُّرِّيَّةِ الطَّاهِرِينَ وَ الْخَلْفِ الصَّالِحِ وَ الْهَاءِ
الْمَعِينِ صَلَّى اللَّهُ وَ سَلَّمَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.»

«حمد مختصّ ذات اقدس پروردگار عالمیان
است. و صلوات و سلام خدا و فرشتگان مقرب و
همه جهانیان، بر فرستاده آشکار او، و بر وزیر و
وصیّ امین آن حضرت، امیرالمؤمنین، و بر فرزندان
آن دو بزرگوار که خلفای راشدین و راه یافتگان و
راهنمایان به حقّ و صراط مستقیم، و ذرّیه طاهرین
آنان می باشند باد. و درود و سلام بر خلف صالح و
جانشین به حقّ و شایسته آنها باد که آب گوارا بر کام

تشنه امت و شیعیان می باشند، صَلَّی اللّٰه وَ سَلَّمَ عَلَیْهِمْ

أَجْمَعِينَ، درود و سلام خداوند بر همه آنان باد.»

1- تَنَبَّه! فَقَدْ وَافَتْكُمْ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ *** تَقْظَ لَكِي

تَزَادَ فِي الزَّادِ وَ اغْتَنِمْ

«۱- آگاه و متوجه باش! که ماههای حرام (رجب

و شعبان و رمضان که در نزد اهل عرفان ماههای

حراماند) از راه رسید؛ بیدار باش! تا اینکه برای

مسافرت خویش توشه برداری، و این فرصت را از

دست مده و غنیمت بشمار.»

2- فَقُمْ فِي لَيَالِيهَا وَ صُمْ مِنْ نَهَارِهَا *** لِشُكْرِ إِلِهِ تَمَّ

فِي لُطْفِهِ وَ عَمَّ

«۲- شبهای آن را به بیداری و روزهای آن را به

روزه گرفتن سپری نما، به شکرانه اینکه خداوند

لطف خویش را عام و شامل همگان فرموده است.»

3- وَ لَا تَهْجَعَنَّ فِي اللَّيْلِ إِلَّا أَقَلَّهُ *** تَهْجَدُ؛ وَ كَمْ

صَبَّ مِنَ اللَّيْلِ لَمْ يَنَمْ

«۳- و شب را جز به مقدار کمی استراحت و

خواب سپری مکن، و نماز شب را به نحو تهجد و

بیدار و خواب به جای آور (یعنی چند رکعتی نماز

بخوان و مقداری بخواب و سپس بیدار شو، و به همین ترتیب عمل نمای تا نافله شب پایان پذیرد؛) و چه بسیارند عاشقانی که هرگز در شب نمی خوابند!»

4- وَ رَتِّلْ كِتَابَ الْحَقِّ وَ اقْرَأْهُ مَا كَثُرَ *** بِأَحْسَنِ

صوتِ نورهِ یُشرقُ الظُّلُمُ

«۴- و کتاب حق را تلاوت نمای و آن را با بهترین

صوت و زیباترین نغمه و آرام آرام قرائت کن؛ چراکه ظلمت‌ها و کدورت‌ها را تبدیل به نور و روشنایی می نماید.»

5- فَلَمْ تُحِظْ بَلْ لَمْ يُحِظْ بِمِثْلِهِ *** وَ أَخْطَأَ مَنْ غَيْرِ

الذی قُلْتُهُ زَعَمَ

«۵- پس تو بهره‌مند نشدی، بلکه هیچ‌کس از

چیزی به مانند قرآن بهره نبرده است! و هرکس غیر از گفته مرا بگوید سخت در اشتباه فرو رفته، مرتکب خطا گردیده و گمان او گمان باطلی خواهد بود.»

6- وَ سَلِّمْ عَلَى أَصْلِ الْقُرْآنِ وَ فَصْلِهِ *** بَقِيَّةُ آلِ اللَّهِ،

كُنْ عَبْدُهُ السَّلَامُ

«۶- و سلام بفرست بر اصل قرآن و فصل آن (که

مقصود محمد و آل محمد صلوات الله عليهم اجمعين هستند) که آنان باقی ماندگان آل الله می باشند، و در برابر آنان عبد محض و تسلیم و بدون اراده باش.»

7- فَمَنْ دَانَ لِلرَّحْمَنِ فِي غَيْرِ حُبِّهِمْ *** فَقَدْ ضَلَّ فِي

إِنْكَارِهِ أَعْظَمَ النِّعَمِ

«۷- هر کسی که در غیر حبّ آنها خود را در ذمّه

خداوند رحمان درآورد و به اندازه ذره‌ای از محبت غیر آنها در دل راه دهد، او محققاً گمراه شده و منکر نعمت ولایت آنان گردیده؛ و در این انکار خود، نعمت‌های پروردگارش را از دست داده است.»

8- فَحُبُّهُمْ حُبُّ الْإِلَهِ اسْتَعِذْ بِهِ *** هُمْ الْعُرْوَةُ

الْوُثْقَى فَبِالْعُرْوَةِ اعْتَصِمْ

«۸- پس محبت به آنها محبت به خداوند است و

در این صورت تو خود را در پناه حبّ خداوند درآور؛ ایشان ریسمان مستحکم الهی هستند، پس به این ریسمان چنگ بزن.»

9- فَلَا تَكُ بِاللَّاهِي عَنِ الْقَوْلِ وَاعْتَبِرْ *** معانیه کی

تَرْقَى إِلَى أَرْفَعِ الْقِمَمِ

«۹- و درباره قرآن کوتاهی مکن، و آن را از روی

لهو و لعب قرائت منمای و در معانی آن دقت کن تا
به واسطه دقت در قرآن به بالاترین ذروه از قُلِّلِ مَجِد
و شرف نائل آیی.»

10- عَلَیْكَ بِذِکْرِ اللَّهِ فِی کُلِّ حَالَةٍ *** وَ لَا تَنْ فِیْهِ لَا

تُقْلُ کِیفَ ذَا وَ کَم!

«۱۰- و در هر حال بر تو باد به ذکر و یاد خدا؛ و

مبادا کوتاهی کنی در قرائت قرآن و ذکر پروردگار!

و هیچ گاه در این مورد عذر نیاور که: چگونه و چه

مقدار به یاد او باشم. (یعنی اشتغال به امور دنیوی و

تراکم شواغل و مشاغل تو باعث نشود که در این دو

مهم، سستی و تکاهل ورزی و آن را به عنوان عذر

برای خویش تلقی نمایی.)»

11- فَهَذَا حِمَى الرَّحْمَنِ فَادْخُلْ مُرَاعِیَا *** حُرْمَاتِهِ

فِیْهَا عَظْمُهُ وَ التَّرِمُّ

«۱۱- این ماهها (رجب و شعبان و رمضان)

قرقگاههای خداوند است؛ پس در این قرقگاه داخل

شو، اما حرمت آن را پاس بدار و آنها را معظم داشته،

ملتزم به رعایت آداب آن باش.»

12- فَمَنْ یَعْتَصِمُ بِاللَّهِ یُهْدَ صِرَاطُهُ *** فَإِنْ قُلْتَ رَبِّ

الله يا صاحِ فَاسْتَقِمْ

«۱۲- پس هر کسی که به خداوند معتصم شود

(دست به دامن رحمت و جمال و جلال او دراز

نماید و به ریسمان او چنگ بزند) خود را در صراط

او می یابد. و اگر گفتی: «رَبِّيَ اللَّهُ»، ای گوینده، روی

این کلام ایستادگی نمای و دست از آن برندار!»

«قَالَ عَزَّ مِنْ قَائِلٍ: ﴿وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.^۱

وَقَالَ: ﴿وَأَسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتُ﴾.^۲

وَقَالَ جَلَّ جَلَالُهُ الْعَظِيمُ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ

ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ﴾.^۳

«خداوند عزیز می فرماید:

«و هر کسی که اعتصام به خدا پیدا کند، به راستی

در صراط مستقیم و راه راست هدایت شده است.»

و نیز فرموده است:

«به آنچه که مأموریت یافتی پایداری و استقامت

^۱ سوره آل عمران (۳)، ذیل آیه ۱۰۱.

^۲ سوره شوری (۴۲)، قسمتی از آیه ۱۵.

^۳ سوره فصلت (۴۱)، صدر آیه ۳۰.

و نیز پروردگار که دارای جلال و مجد و عظمت است، می‌فرماید:

«به‌راستی آن کسانی که بدین معنی اقرار نمودند که: «پروردگار ما الله است»، و پس از این اقرار و اعتراف، استقامت و پایداری را پیشه خود ساختند، ملائکه پروردگار بر آنها فرود می‌آیند.»

إِنْتَبِهُوا إِخْوَانِي الْأَعْزَّة - وَفَقَّكُمْ اللَّهُ لَطَاعَتِهِ - فَقَدْ دَخَلْنَا فِي حِمَى الْأَشْهُرِ الْحُرِّمِ، فَمَا أَكْثَرُ نِعَمِ الْبَارِي عَلَيْنَا وَأَتَمَّ!

«هان ای برادران عزیز و گرامی‌ام - که خدای شما را در طاعت خود موفق بدارد - آگاه باشید! متوجه و هشیار باشید که ما در قُرُقگاه داخل شده‌ایم، و همان‌گونه که در زمین‌های حَرَم باید از محرّمات اجتناب نمود و ارتکاب یک سلسله اعمالی که در غیر حَرَم جرم نیست در آنجا جرم محسوب می‌شود، در این ماه‌ها هم که قُرُقگاه زمانی محسوب می‌شود چنین است و باید با هشیاری و مواظبت در آن وارد شد، و به همان نحو که در قُرُقگاه مکانی که حَرَم

است، انسان به کعبه نزدیک می‌شود، در این ماه‌ها هم که قرقگاه زمانی است، انسان به مقام قرب خداوند می‌رسد. پس چقدر نعمت‌های پروردگار بر ما بزرگ و تمام است! و او هرگونه نعمتی را بر ما تمام نموده است!»

**فَالْوَاجِبُ عَلَيْنَا قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ: التَّوْبَةُ بِشُرُوطِهَا
الْإِزْمَةِ وَصَلَوَاتِهَا الْمَعْلُومَةِ.**

«پس حال که چنین است، قبل از هر چیز آنچه که بر ما واجب و لازم است، توبه‌ای است که دارای شرایط لازمه و نمازهای معلومه است. (مقصود همان دستور توبه‌ای است که رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم در ماه ذوالقعدة الحرام داده‌اند و در کتب ادعیه مثل مفاتیح الجنان آمده و چهار رکعت نماز دارد.)^۱

^۱ مرحوم محدث قمی (ره) در فصل پنجم که در اعمال ماه ذی‌القعدة است گوید:

«و کیفیت آن، چنان است که در روز یکشنبه غسل کند و وضو بگیرد و چهار رکعت نماز گزارد؛ در هر رکعت حمد یک مرتبه، و ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ سه مرتبه، و معوذتین یک مرتبه، پس استغفار کند هفتاد مرتبه و ختم کند استغفار را به «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ» پس بگوید: «يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارَ أَغْفِرْ ذُنُوبِي وَ ذُنُوبَ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ».

ثُمَّ الْإِحْتِمَاءُ مِنَ الْكِبَائِرِ وَالصَّغَائِرِ بِقَدْرِ الْقُوَّةِ.

«و پس از توبه، واجب‌ترین چیز بر ما پرهیز از گناهان صغیره و کبیره است تا جایی که توان و قدرت و استطاعت داریم.»

فَلَيْلَةُ الْجُمُعَةِ أَوْ يَوْمَ الْأَحَدِ تُصَلُّونَ صَلَاةَ التَّوْبَةِ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ أَوْ نَهَارَهَا؛ ثُمَّ تُعِيدُونَهَا يَوْمَ الْأَحَدِ فِي الْيَوْمِ الثَّانِي مِنَ الشَّهْرِ.

«پس (ای برادران عزیز) دستور توبه را در شب جمعهٔ اول ماه رجب یا روز جمعه، و یا روز یکشنبه آن، انجام داده نماز توبه را بخوانید؛ سپس آنها را در روز یکشنبه دوم همان ماه تکرار و اعاده نمایید.»

ثُمَّ تَلْتَزِمُونَ الْمُرَاقَبَةَ الصَّغْرَى وَالْكُبْرَى وَالْمُحَاسَبَةَ وَالْمُعَاتَبَةَ بِمَا هُوَ أُخْرَى. فَإِنَّ فِيهَا تَذْكَرَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَتَذَكَّرَ أَوْ يَحْشَى.

«سپس ملتزم شوید به مراقبه، چه مراقبهٔ صغری (بازداشتن نفس از آنچه که خداوند بدان راضی نیست) و چه مراقبهٔ کبری (نگاه داشتن دل از آنچه

فقیر گوید: ظاهر آن است که این استغفار مذکور و دعای بعد را، بعد از نماز باید بجا آورد.» (محقق)

محبوب نمی‌پسندد).

و نیز خود را وادار به محاسبه (حساب کشیدن از نفس) و مُعاتبه (سرزنش نمودن در صورت لغزش) و مُعاقبه (تنبيه نمودن نفس در صورت ارتکاب خلاف) به آن چیزی که شایسته و سزاوار است نماید.

پس برآستی هر کسی که درصدد متذکر شدن به ذکر حقّ و در مقام خشیت از ذات اقدس حضرت حقّ متعال بوده باشد می‌تواند از راه مراقبه و محاسبه و معاتبه و معاقبه متذکر گردد.»

ثُمَّ أَقْبِلُوا بِقُلُوبِكُمْ وَ دَاوُوا أَمْرَاضَ ذُنُوبِكُمْ وَ هَوِّنُوا بِالْإِسْتِغْفَارِ خُطُوبَ عُيُوبِكُمْ.

«پس از این مرحله، با دل‌های خود به خداوند رو آورده، بیماری‌های گناهانتان را معالجه و مداوا نمایید و به وسیله استغفار، بزرگی و سنگینی عیوب خود را کاهش دهید.»

وَإِيَّاكُمْ وَ هَتَكَ الْحُرْمَاتِ! فَإِنَّ مَن هَتَكَ وَ إِن لَّمْ يَهْتِكِ الْكَرِيمُ عَلَيْهِ فَهُوَ مَهْتُوكٌ.

«و پرهیزید از اینکه حریم الهی را بشکنید و

پرده‌های حجاب را بالا زده، حرمت حَرَم را هتک نماید.

زیرا به‌راستی چنین شخصی در نظام تکوین بی‌آبرو و مهتوک است؛ گرچه خداوند کریم از روی کرمش، به‌حسب ظاهر آبروی او را حفظ نماید؛ و همین جزای اوست و نیازی به مجازات پروردگار ندارد.»

وَ أَنِي يُرَجَى النِّجَاةُ لِقَلْبٍ ارْتَبَكَ فِيهِ الشُّكُوكُ،
حَتَّى يَسْلُكَ سَبِيلَ الْمُتَّقِينَ وَ يَشْرَبَ مِنَ الْمَاءِ الْمَعِينِ مَعَ
الْمُحْسِنِينَ؟! وَ اللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى نَفْسِي وَ أَنْفِسِكُمْ وَ هُوَ
خَيْرٌ مُعِينٍ.

«و کجا امید نجات است برای دلی که شبهات وارد آن شده، در او نفوذ نموده است؟! (یعنی یکی از واجبات و لوازم حتمیه سلوک إلى الله، یقین داشتن به مبدأ و معاد و حقانیت طریق و شیخ و استاد است؛ و در صورت پیدایش کمترین شک و تردیدی سالک خودبه‌خود از حرکت باز می‌ماند. بنابراین محال است با وجود شک، سالک از مهلکه نجات پیدا نماید.) و چنین شخصی هرگز نمی‌تواند در راه

مُتَّقِينَ قَدَمِ بَرْدَارِدْ، وَ هَيْچَ گَاهِ قَدَرْتِ نَدَارِدْ بَهْ مَقَامِ
مُحْسِنِينَ رَاهِ یَابَدْ وَ بَا آنانِ از چِشمَةُ آبِ گوارا بَنُوشَد.
وَ خَدَاوندِ تَنها مَحَلِّ اِتِّکایِ مَن وَ شِماست وَ او
بَهترین یارِ وَ یاورِ مِی باشد.»

دستوراتِ اَشْهُرُ ثَلَاثَه

وَ اما دَسْتُورِالْعَمَلِ این سَه ماه:

۱- عَلَیْکُمْ بِالْفَرائِضِ فِی أَحْسَنِ أَوْقَاتِها وَ هِی مَعَ

نَوافِلِها الإِحدی وَ الخَمسین.

« ۱. بر شما باد به اینکه نمازهای فریضه خود را با

نوافل آن که مجموعاً پنجاهویک رکعت است،^۱ در

بهترین اوقاتشان انجام دهید.»

فَإِنْ لَمْ تَتَمَكَّنُوا فَبِأَرْبَعٍ وَ أَرْبَعینَ.

«و اگر نتوانستید چهل و چهار رکعت^۲ آن را بجا

^۱ مرحوم علامه طهرانی رضوان الله علیه: زیرا نمازهای واجب هفده رکعت است و هریک از آنها دارای نوافل می باشند؛ بدین ترتیب: دو رکعت نافله صبح که وقت آن قبل از نماز صبح است، و هشت رکعت نافله ظهر و هشت رکعت نافله عصر که قبل از ظهر و عصر خوانده می شوند، و چهار رکعت نافله مغرب که وقتش بعد از فریضه مغرب است، و یک رکعت ایستاده و یا دو رکعت نشسته که یک رکعت حساب می شوند و وقتش بعد از نماز عشاء است. و مجموع آنها، بیست و سه رکعت می شوند و یازده رکعت آن هم نافله شب است که جمعاً سی و چهار رکعت می باشند. بدین ترتیب مجموع نوافل و فرائض، پنجاه و یک رکعت می شوند. (انتهی.)

^۲ مرحوم علامه طهرانی رضوان الله علیه: بدین صورت که چهار رکعت از

بیاورید.»

و إِنْ مَنَعَتْكُمْ شَوَاعِلُ الدُّنْيَا، فَلَا أَقَلَّ مِنْ صَلَاةِ
الْأَوَّابِينَ.

«چنانچه باز هم شواغل دنیا شما را بازداشت،
حتماً نافله ظهر را که به او «صلاة أوابین» می گویند،
انجام بدهید.

و نماز ظهر را هم در وقت فضیلت انجام دهید
که در قرآن بدان تأکید شده و مراد از ﴿الصَّلَاةِ
الْوُسْطَى﴾ همان نماز ظهر است.»

2- و أَمَّا نَوَافِلُ اللَّيْلِ فَلَا مَحِيصَ مِنْهَا عِنْدَ
الْمُؤْمِنِينَ! وَ الْعَجَبُ مِمَّنْ يَرُومُ مَرْتَبَةً مِنَ الْكَمَالِ وَ
هُوَ لَا يَقُومُ اللَّيَالِ! وَ مَا سَمِعْنَا أَحَدًا نَالَ مَرْتَبَةً مِنْهُ
إِلَّا بِقِيَامِهَا.

«۲. و اما در مورد نافله شب به خصوص باید
بدانید که: انجام دادن آن در نظر مؤمنین و سالکان
حضرت معبود از واجبات است و هیچ چاره ای جز
إتیان آن نیست. و تعجب است از کسانی که قصد
رسیدن به مرتبه‌ای از مراتب کمال را داشته، ولی به
قیام شب و انجام نوافل آن بی توجه هستند.

عصر و دو رکعت از مغرب و وُتیره [نافله عشاء] که مجموعاً هفت رکعت
می باشد حذف شود. (انتهی.)

و ما هیچ گاه ندیده و نشیده‌ایم که احدی به یک مرحله و مرتبه‌ای از کمال راه یافته باشد مگر به واسطه برپاداری نماز شب!»

۳- و عَلَیْكُمْ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ فِی اللَّیْلِ

بِالصَّوْتِ الْحَسَنِ الْحَزینِ، فَهُوَ شَرَابُ الْمُؤْمِنینِ.

«۳. بر شما باد به قرائت قرآن کریم در نافله‌های

شب که انسان را حرکت داده، سیر او را سریع

می‌نماید و برای او بسیار مفید است. تَغْنِیَ به قرآن،

انسان را به خدا نزدیک می‌کند! به‌خلاف غنای محرم

که آدمی را به لهُو می‌کشاند؛ پس تا می‌توانید در

شب‌ها قرائت قرآن کنید، چرا که قرائت قرآن شراب

مؤمنین است.»

۴- و عَلَیْكُمْ بِالتَّزَامِ الْأَوْرَادِ الْمَعْتَادَةِ الَّتِی هِیَ بَیْدٌ

كُلِّ وَاحِدٍ مِنْكُمْ. وَ السَّجْدَةُ الْمَعْهُودَةُ مِنْ ۵۰۰ إِلَى ۱۰۰۰.

«۴. بر شما باد اینکه: به انجام دادن اوراد و

اذکاری که هریک از شما به‌عنوان دستور در دست

دارید، ملتزم و متعهد باشید.

و بر شما باد به مداومت سجده یونسیه و گفتنِ

ذکر یونسیه: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ

الظَّالِمِينَ»^۱ در سجده از پانصد تا هزار مرتبه.

۵- و زيارَةِ الْمَشْهَدِ الْمُعْظَمِ الْأَعْظَمِ كُلِّ يَوْمٍ و

إِتْيَانُ الْمَسَاجِدِ الْمُعْظَمَةِ مَا أَمَكَنَ وَ كَذَا سَائِرُ الْمَسَاجِدِ
فَإِنَّ الْمُؤْمِنَ فِي الْمَسْجِدِ كَالسَّمَكَةِ فِي الْمَاءِ.

«۵. بر شما باد به زیارت مشهد اعظم (که مراد

همان حرم مطهر امیرالمؤمنین و قبر نورانی آن

بزرگوار است) و نیز سایر مشاهد مشرفه اهل بیت

عليهم السلام و مساجد معظمه مانند: مسجدالحرام،

مسجدالنبی، مسجد کوفه، مسجد سهله و به طور کلی

هر مسجدی از مساجد؛ زیرا مؤمن در مسجد، همانند

ماهی است در آب دریا!»

۶. و لَا تَتْرَكُوا بَعْدَ الصَّلَوَاتِ الْمَفْرُوضَاتِ

تَسْبِيحَةَ الصِّدِّيقَةِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا، فَإِنَّهَا مِنَ الذِّكْرِ

الْكَبِيرِ. وَ لَا أَقَلَّ فِي كُلِّ مَجْلِسٍ دَوْرَةٌ.

«۶- و هیچگاه پس از نمازهای واجب خود،

تسبیحات حضرت صدیقه صلوات الله علیها را ترک

نمایید؛ زیرا این تسبیحات، یکی از انواع «ذکر کبیر»

شمرده شده است. [لا اقل بعد از هر نماز یک دوره

این تسبیحات را بخوانید!]

^۱سوره انبیاء (۲۱)، ذیل آیه ۸۷.

۷- و مِنَ اللَّازِمِ الْمُهِمَّ الدُّعَاءُ لِفَرَجِ الْحَجَّةِ

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ فِي قُنُوتِ الْوَتْرِ؛ بَلْ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَ
فِي جَمِيعِ الدَّعَوَاتِ.

«۷. یکی از وظائف مهم و لازم برای سالک

إِلَى اللَّهِ، دعا برای فرج^۱ حضرت حجت

صلوات الله علیه در قنوت «وَتْر» است؛ بلکه باید در

هر روز و در همه اوقات و همه دعاها، برای فرج آن

بزرگوار دعا نمود.»

۸- و قِرَاءَةُ الْجَامِعَةِ فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ، أَعْنَى

الْجَامِعَةُ الْمَعْرُوفَةُ الْمَشْرُوحَةَ.

«۸. و یکی دیگر از وظائف لازم و مهم، قرائت

زیارت جامع، معروف به «جامعه کبیره» در روز

جمعه است.»

۹- و لَا تَكُونُ التَّلَاوَةَ أَقَلَّ مِنْ جُزْءٍ.

«۹. لازم است که قرائت قرآن حتماً کمتر از یک

جزء نباشد.»

۱۰- و أَكْثَرُوا مِنْ زِيَارَةِ الْإِخْوَانِ الْأَبْرَارِ؛ فَإِنَّهُمْ

الْإِخْوَانُ فِي الطَّرِيقِ، وَ الرَّفِيقُ فِي الْمَضِيقِ.

^۱ دعای فرج در مفاتیح الجنان آمده است و با این جملات شروع می شود:

«إِلَهِي عَظَمَ الْبَلَاءُ وَ بَرَحَ الْخَفَاءُ.....»

« ۱۰. تا می توانید بسیار به دیدار و زیارت برادران

نیکوکار خود بشتابید؛ چرا که به راستی آنها برادرانی هستند واقعی که در تمام مسیر، همراه انسان اند و با رفاقت خویش، آدمی را از کریوهای نفس و تنگناها و عَقَبَاتِ آن عبور می دهند. »

۱۱- و زیارة القبور فی النهار غباً و لا تزوروا لیلاً.

« ۱۱. به زیارت اهل قبور ملتزم باشید، ولی نه به صورت مداوم و همه روزه (مثلاً در هفته، یک روز انجام بگیرد)؛ و نباید زیارت قبور در شب واقع گردد. »

مَا لَنَا ... وَلِلدُّنْيَا؟! قَدْ غَرَّتْنَا! وَ شَغَلْنَا وَ اسْتَهْوَتْنا وَ لَيْسَتْ لَنَا!

«ما را با دنیا چه کار؟! به راستی دنیا ما را فریب داده، به پستی و ذلت کشانید! ما را از مقام عزت و رفعت پایین آورد! و دنیا پست تر از آن است که برای ما هدف قرار گیرد؛ پس آن را برای اهل دنیا واگذارید. »

فَطَوَّبِي لِرِجَالٍ أَبْدَانُهُمْ فِي النَّاسُوتِ وَ قُلُوبُهُمْ فِي اللّاهُوتِ.... أُولَئِكَ الْأَقْلَوْنَ عَدَدًا..... وَ الْأَكْثَرُونَ مَدَدًا.... أَقُولُ مَا تَسْمَعُونَ، وَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ.

«پس به به! خوشا به حال آن مردانی که بدنهای

آنان در این عالم خاکی است ولی قلوبشان در عالم
لاهورت، یعنی در عالم احدیت و واحدیت و عزّ
پروردگار در پرواز می‌باشد.

و این افراد، اگرچه از نظر تعداد بسیار کم هستند،
ولیکن از نظر قوّت و مدد و از جهت واقعیت و
اصالت و حقیقت دارای اکثریت می‌باشند.

من می‌گویم آنچه را که شما می‌شنوید و از ذات
اقدس حضرت حق طلب مغفرت می‌نمایم. «(۱۳۵۷
هـ.ق)

[مرحوم علامه طهرانی:] این دستوراتی است که
مرحوم قاضی به شاگردان خود داده است، و رفقا این
دستورات را در این سه ماه انجام می‌دهند.

البته این اعمال را در حدّ امکان [باید انجام داد]،
هر کسی که نمی‌تواند هر روز را روزه بگیرد،
حتی‌الامکان پنج روز از رجب و ده روز از شعبان را
بگیرد؛ خلاصه به حسب ملاحظه مزاج و قوّه و حال
و استعداد بگیرد.

و قرائت القرآن در شب علی حدّ القدرة.

اگر می‌توانی ن خواب؛ و اگر کسی نمی‌تواند همه

شب را نخواست، «صَبَّ» باشد (صَب یعنی جگر سوخته؛ بیدار خوابی کند؛ شب زود بخوابد و سعی کند بیدار خواب کند طوری که بدن استراحت خود را بگیرد.)

مرحوم قاضی اول شب می خوابیدند، بعد نماز می خواندند و بعد می خوابیدند و باز نماز می خواندند؛ همین طور تا دو ساعت به اذان که دیگر نمی خوابیدند. مرحوم آخوند [آیت الله ملاحسین قلی همدانی] سه ساعت به اذان صبح بیدار بودند.

اگر نافله شب را به جا نیاورید، فایده ندارد و عرفان معنا ندارد؛ عرفان به عمل است نه به گفتن!^۱
اللهم صل علی محمد و آل محمد

^۱ مهر تابناک، ص ۲۲۵.